

Registratienummer : 2020-02425 / 20Z.000422

Onderwerp : Ecologisch werkprotocol maaien bermen en sloten

Ecologisch werkprotocol

Maaien bermen en sloten in het buitengebied
van de gemeente Midden-Delfland
MD2021-01

Inleiding

Bij het uitvoeren van maaiwerkzaamheden aan bermen en watergangen gebruikt de gemeente Midden-Delfland de gedragscode wet Natuurbescherming voor Waterschappen van de Unie van Waterschappen. Het gaat specifiek om het onderdeel Soortbescherming Bestendig Beheer en onderhoud van 22 januari 2019.

Dit ecologisch werkprotocol dient als schakel tussen de gedragscode en de uitvoering. Dit werkprotocol is een "vertaalslag" tussen de gedragscode en de uitvoering. Het doel van dit werkprotocol is de werkzaamheden in overeenstemming van de wet Natuurbescherming.

Wetgeving

De wet Natuurbescherming is sinds 2017 van kracht en beschermt verschillende planten- en diersoorten. De wet onderscheidt drie verschillende beschermingscategorieën. Daarnaast gelden er landelijk en provinciaal een aantal vrijgestelde soorten. De beschermingscategorieën zijn:

- 1: Vogels
- 2: Habitatrichtlijn soorten
- 3: Andere soorten

Veel planten en dieren vallen niet onder één van deze beschermingscategorieën. Voor deze soorten geldt een algemene zorgplicht (artikel 1.11). Het gebruik van een gedragscode is verplicht wanneer beschermde soorten nadelige effecten kunnen ervaren van werkzaamheden.

Vrijstelling voor "andere soorten"

Voor soorten van de categorie "andere soorten" geldt een vrijstelling voor het uitvoeren van werkzaamheden in het kader van bestendig beheer en onderhoud. De werkzaamheden genoemd in het bestek MD2021-01 worden gezien als bestendig beheer.

De gedragscode

De wet Natuurbescherming biedt brancheorganisaties de mogelijkheid om gedragscodes op te stellen. De minister stelt deze vervolgens vast. De Unie van Waterschappen maakte de gedragscode "Wet Natuurbescherming voor Waterschappen, Onderdeel Soortbescherming, Bestendig beheer en onderhoud" (hierna te noemen: de gedragscode). De minister stelde deze gedragscode vast op 22 januari 2019.

De werkzaamheden die de gemeente Midden-Delfland in het kader van het bestek MD2021-01 laat uitvoeren, passen binnen de omschrijvingen van de gedragscode.

Opzet notitie

Deze notitie bevat de volgende onderdelen:

1. Omschrijving projectgebied
2. Beschrijving van uit te voeren werkzaamheden
3. Beschermde soorten in projectgebied
4. Verwachte schade per soortgroep en juridische consequenties
5. Omgang beschermde soorten: vogels
6. Omgang vrijgestelde soorten
7. Verantwoordelijken en adressen
8. Referenties

Werkkaart

Bij deze notitie hoort een werkkaart wet Natuurbescherming. De werkkaart is een eenvoudige omschrijving van aanvullende beschermingsmaatregelen die medewerkers tijdens de uitvoering van het werk kunnen nemen.

1. Omschrijving projectgebied

Ligging projectgebied

In de kaartbijlagen bij bestek MD2021-01 zijn de exacte locaties van de werkzaamheden aangegeven deze worden daarom in deze notitie niet nogmaals genoemd.

Het overgrote deel van de werkzaamheden vindt plaats in en langs watergangen en wegen die in beheer zijn bij de gemeente Midden-Delfland en zich bevinden in het buitengebied. Gemeente Midden-Delfland ligt ten zuidwesten van het Westland, ten zuiden van Delft, ten noordoosten van Maassluis en ten noordwesten van Vlaardingen en Schiedam (zie figuur 1).

Figuur 1. Plattegrond van de gemeente Midden-Delfland (bron: website gemeente Midden-Delfland)

Uiterlijke kenmerken

Het buitengebied van de gemeente Midden-Delfland is grotendeels in agrarisch gebruik. De agrarische activiteiten zijn overwegend melkveehouderij en, in mindere mate, glastuinbouw.

Hierdoor is de bodem van het gehele gebied over het algemeen voedselrijk tot zeer voedselrijk. Dit blijkt ondermeer uit de vegetatie van het projectgebied (indicatoren van voedselrijkdom zoals: Fluitekruid, Berenklauw, Groot hoefblad en Grote brandnetel).

Schralere bodemomstandigheden (dus minder voedselrijkdom) zijn te vinden op ophogingen (zoals zanddijken) en ontgroningen (zoals aangelegde natuurvriendelijke oevers).

2. Omschrijving uit te voeren werkzaamheden

Aanleiding

De bermen in het buitengebied worden gemaaid om verruiging van de vegetatie tegen te gaan. Zonder maaibeheer zouden de bermen verruigen en uiteindelijk zouden er bomen en struiken gaan groeien. Ook is het maaien van bermen belangrijk om voor het verkeer overzicht te houden. Ook bij het onderhouden van watergangen speelt successie en verruiging een rol. Hier echter gebeurt het onderhoud vooral vanuit de verplichting van het Hoogheemraadschap van Delfland. De Keur en de Legger van het waterschap verplichten om ten minste één keer per jaar de vegetatie die in de watergang groeit te verwijderen. Dit is noodzakelijk om de doorstroming van de watergang te kunnen garanderen.

Bestek MD2020-02

De uit te voeren werkzaamheden komen voort uit bestek MD2021-01. Het bestek omvat onder meer de volgende werkzaamheden (deze vormen het overgrote deel van het werk uit het bestek):

- Bermen maaien en maaisel kneuzen
- Bermen maaien en maaisel afvoeren
- Watergangen maaien en maaisel afvoeren

Bermen maaien en maaisel kneuzen

Gewenste samenstelling:	homogene vegetatie van overwegend grassen en lage kruiden.
Lengte gewas:	niet hoger dan 20cm (4x maaien) tot 70 cm (2x maaien)
Maaifrequentie:	afhankelijk van de groeisnelheid en randvoorwaarden als verkeer (zicht) circa 2 tot 4 keer per jaar.
Maaiperiode:	mei tot en met september.
Afvoeren maaisel:	nee
Aantal watergangen per maaibeurt:	1
Omschrijving van watergangen:	klepelmaaien

Bermen maaien en maaisel afvoeren

Gewenste samenstelling:	heterogene vegetatie van enkele grassen en veel andere soorten kruiden.
Lengte gewas:	tot 70 centimeter.
Maaifrequentie:	afhankelijk van beheerdoel 1, 2 of 3 keer per jaar.
Maaiperiode:	mei / juli en september.
Afvoeren maaisel:	ja
Aantal watergangen per maaibeurt:	4
Omschrijving watergangen:	maaien, wiersen, balen persen en afvoeren.

Watergangen maaien en maaisel afvoeren

Gewenste beeld:	"Schone" watergang in oktober.
Maaifrequentie:	afhankelijk van schouw: 1 of 2 keer per jaar.
Maaiperiode:	mei en september.
Afvoeren maaisel:	ja
Aantal watergangen per maaibeurt:	3
Omschrijving watergangen:	maaien, wiersen, en afvoeren.

3. Beschermden soorten in projectgebied

Methode

In de januari 2020 deed een medewerker van de afdeling Beheer Openbare Ruimte een aantal veldbezoeken. Hierbij is een zogenaamde ecologische quickscan uitgevoerd. Dit wil zeggen dat een inschatting is gedaan van de beschermde soorten die in het projectgebied kunnen voorkomen aan de hand van milieufactoren en waarnemingen. Waarnemingen vanuit de Nationale Databank Flora en Faunagegevens vormden hierbij een aanvulling.

Flora

Bij de veldbezoeken is alleen gelet op de aanwezigheid van beschermde planten die ook in voedselrijkere milieus kunnen voorkomen. Gezien het voedselrijke milieu is deze methode toereikend. In het projectgebied zijn geen beschermde plantensoorten aangetroffen.

Fauna: zoogdieren, amfibieën en vissen

Bij de veldbezoeken is geen complete inventarisatie uitgevoerd maar is gelet op de mogelijkheid tot het voorkomen van beschermde diersoorten. Bovendien is bekend (vanuit de diverse inventarisaties van de natuurvereniging KNNV en het Hoogheemraadschap van Delfland) dat bepaalde soorten voorkomen.

De volgende beschermde dieren komen voor het in projectgebied:

Beschermde fauna: Zoogdieren				
Nederlandse naam	Lantijnse naam	Habitatrichtlijn	Andere soort	Vrijgesteld in Z-H
Bosmuis	Apodemus sylvaticus		X	X
Bunzing	Mustela putorius		X	X
Egel	Erinaceus europeus		X	X
Huisspitsmuis	Crocidura russula		X	X
Haas	Lepus europeus		X	X
Woelmuis	Pitymus subterraneus		X	X
Veldmuis	Microtus arvalis		X	X
Wezel	Mustela nivalis		X	X
Vleermuizen	Pipistrellus spec., Eptesicus spec. en myotis spec.	X		

Beschermde fauna: Amfibieën en vissen				
Nederlandse naam	Lantijnse naam	Habitatrichtlijn	Andere soort	Vrijgesteld in Z-H
Bruine kikker	Rana temporaria		X	X
Gewone pad	Bufo bufo		X	X
Groene kikker	Rana spec.		X	X
Kleine watersalamander	Triturus vulgaris		X	X

Fauna: vogels

In het projectgebied (de bermen en de sloten van het buitengebied) kunnen verschillende soorten broedvogels voorkomen. In het projectgebied zullen dit over het algemeen de minder kritische soorten zijn zoals: wilde eend, kraakeend, fazant, meerkoet, fuut, Kievit en scholekster.

Op enkele plaatsen zou een broedgeval van de grutto kunnen voorkomen. Deze vogelsoort is meer kritisch op het gebied van verstoring en wordt daarom niet of slechts bij zeer hoge uitzondering in het projectgebied verwacht.

4. Verwachte schade per soortgroep en juridische consequenties

Beschermde landgebonden kleine zoogdieren (bijvoorbeeld muizen en egels)

Bij uitvoering van alle werkzaamheden kan schade aan deze soorten optreden. Schade bestaat vooral uit het beschadigen van rust- of verblijfplaatsen. In sommige gevallen zullen exemplaren worden verstoord, verwond of gedood.

Alle verwachte soorten behoren tot de "andere soorten". Schade aan deze dieren is niet te voorkomen. Wanneer wordt voldaan aan de zorgplicht (geen onnodige schade toebrengen) geldt voor deze soorten een vrijstelling voor het uitvoeren van bestendig beheer en onderhoud.

Beschermde landgebonden grotere zoogdieren (bijvoorbeeld haas en bunzing)

Bij uitvoering van alle werkzaamheden kan schade aan deze soorten optreden. Schade bestaat vooral uit het beschadigen van rust- of verblijfplaatsen en uit verstoring. In zeldzame gevallen zullen exemplaren worden verwond of gedood.

Alle verwachte soorten behoren tot de "andere soorten". Schade aan deze soorten is niet te voorkomen. Wanneer wordt voldaan aan de zorgplicht (geen onnodige schade toebrengen) geldt voor deze soorten een vrijstelling voor het uitvoeren van bestendig beheer en onderhoud.

Vleermuizen

Alle in Nederland voorkomende vleermuizen behoren tot de streng beschermde soorten. Bij de uitvoering van maaiwerkzaamheden is schade (in welke vorm ook) aan vleermuizen niet te verwachten. Vleermuizen worden daarom verder buiten beschouwing gelaten.

Amfibieën (Kikkers, Padden)

Alle verwachte soorten behoren tot de "andere soorten". Schade aan deze dieren is niet te voorkomen. Schade bestaat vooral uit het verstoren, verwonden en of doden van de dieren en treed vooral op bij het maaien van watergangen. Wanneer wordt voldaan aan de zorgplicht (geen onnodige schade toebrengen) geldt voor deze soorten een vrijstelling voor het uitvoeren van bestendig beheer en onderhoud.

Vissen (niet beschermd)

In het gebied komen geen beschermde vissoorten voor. Vissen ondervinden schade van het maaien van de watergangen. Schade bestaat uit het beschadigen van voortplantingsplaatsen (bijvoorbeeld door het uitscheppen van Zoetwatermosselen in relatie tot de Bittervoorn) en verstoring. Ook zullen regelmatig exemplaren worden verwond of gedood.

Voor deze soorten geldt alleen de zorgplicht (geen onnodige schade toebrengen).

Vogels

Alle vogelsoorten zijn beschermd door de wet Natuurbescherming. De grutto wordt vermeld op de Rode lijst van vogelsoorten en heeft hiermee een aanvullende status.

Alle soorten kunnen schade ondervinden van alle werkzaamheden. In het broedseizoen kunnen vogels en hun jongen door de werkzaamheden worden verstoord, verwond, of gedood. Ook kunnen de voortplantingsplekken (nesten) worden beschadigd.

Buiten het broedseizoen (dus als de jongen vliegvlug zijn) zal schade zich beperken tot verstoring.

Voor alle soorten geldt dat bij mogelijke schade door bestendig beheer volgens een gedragscode moet worden gewerkt. Een ontheffing kan niet worden verleend.

5. Omgang beschermde soorten: vogels

De te nemen maatregelen voor wat betreft de strenger beschermde soorten (vogels) zijn gebaseerd op de gedragscode (Anoniem, 2019).

Vogels

Op de meeste plekken in het plangebied worden geen broedvogels verwacht. Dit omdat vooral wegbermen te veel van verstoring te leiden hebben om een goede broedplaats te bieden.

Daarom wordt een fasering in het werk gemaakt met:

- plekken waar redelijke kans is op broedvogels (en hun opgroeiende jongen);
- plekken waar grote kans is op broedvogels (en hun opgroeiende jongen).
- plekken waar grote kans is op broedvogels (en hun opgroeiende jongen) en waar waarschijnlijk grutto's broeden.

Redelijke kans op broedvogels

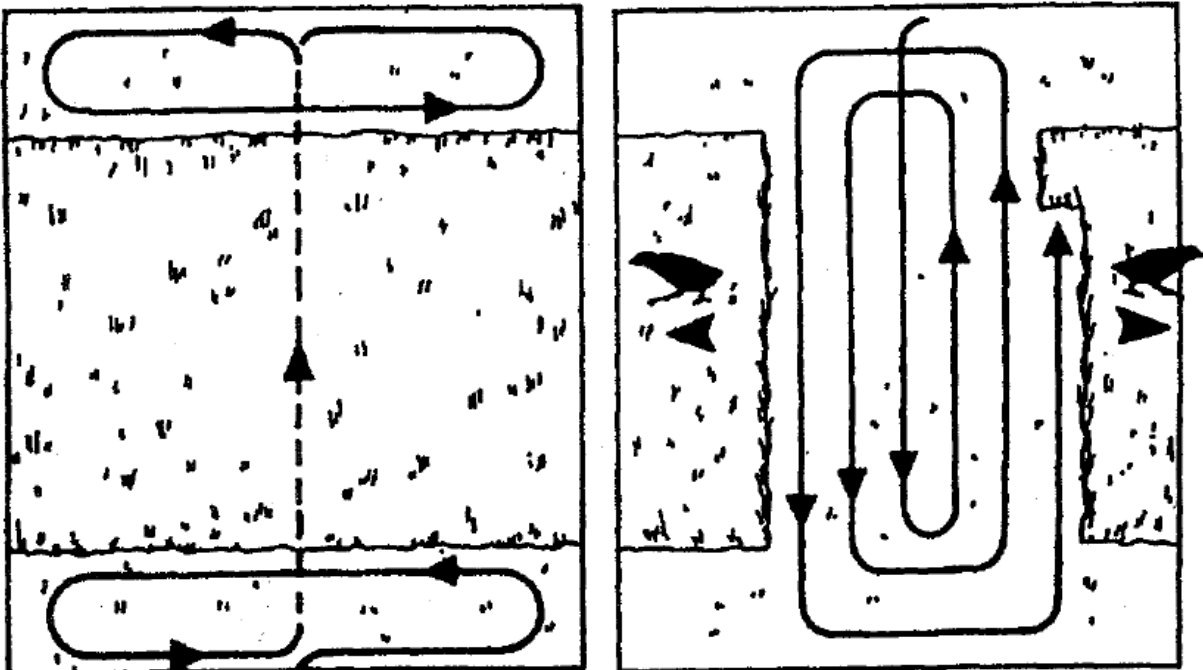
Op plekken waar een redelijke kans is op broedvogels mag gemaaid worden vanaf 1 juni tot 15 maart. Wel moet tijdens de uitvoering goed worden gelet op broedvogels. Wanneer deze tijdens het maaien worden gezien worden ze actief opgezocht en beschermd.

Plekken met broedvogels zijn te herkennen door één of meer van de volgende signalen:

- Opvliegende volwassen vogel.
- Alarmsignalen van volwassen vogels.
- Schijn -"aanvallen" van volwassen vogels.

Grote kans op broedvogels

Op plekken waar een grote kans is op broedvogels mag gemaaid worden vanaf 1 juni tot 15 februari. Bredere percelen (breder dan 20 meter) zullen van binnen naar buiten gemaaid worden (zie figuur 2). Het gebruik van een wildredder wordt niet vereist omdat het effect hiervan op broedvogels niet altijd het gewenste effect is (Bezuijzen, M. et al., 2003) (zie bijlage 2).

Figuur 2. Schematische weergave van hoe bij maaiwerk van binnen naar buiten gemaaid kan worden om zodoende de weidevogels (en zoogdieren) meer vluchtmogelijkheden te geven.

Links: Bij langere percelen worden eerst de kopse kanten gemaaid.

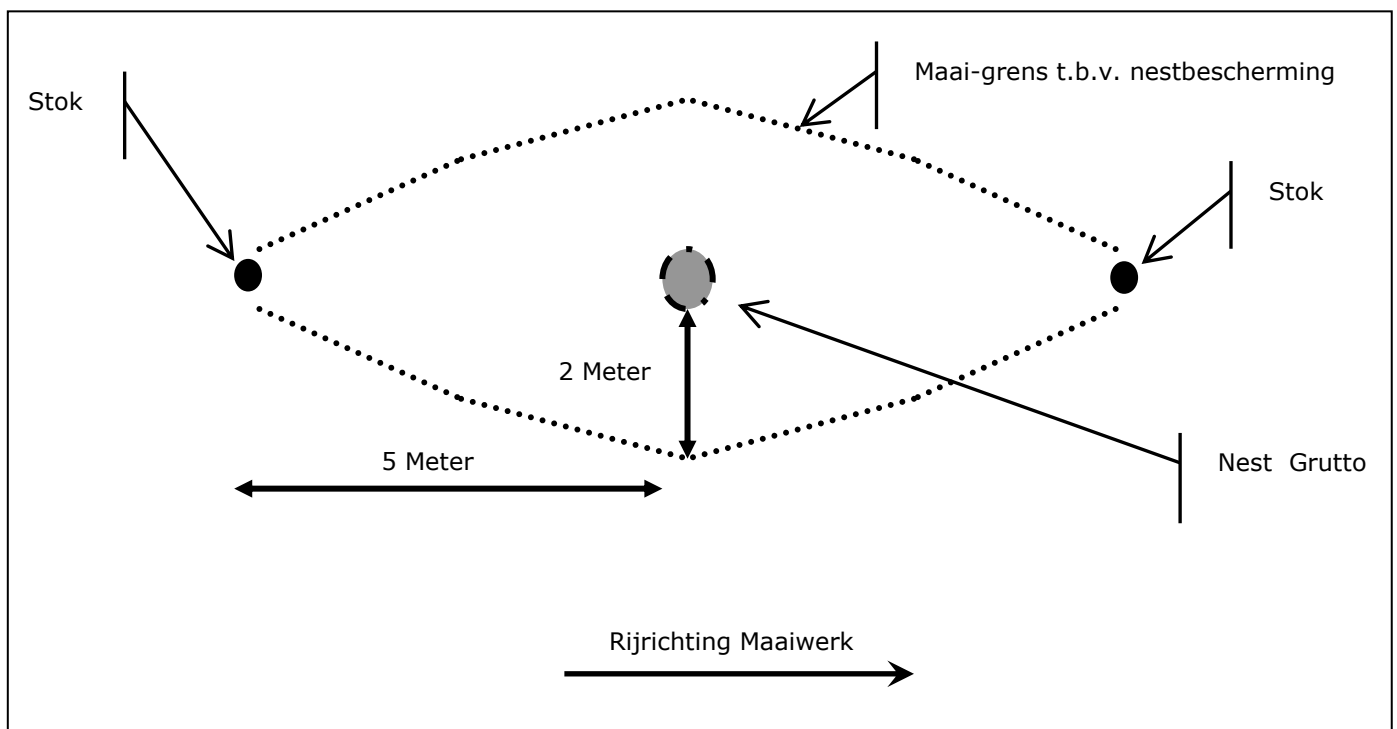
Rechts: Door het perceel van binnen naar buiten te maaien krijgen weidevogels optimaal de kans om te vluchten.

Grote kans op broedgevallen van de Grutto

De vogelwerkgroep Midden-Delfland houdt gegevens bij van broedende weidevogels in Midden-Delfland. Er zijn op dit moment (januari 2020) geen broedgevallen van de Grutto bekend in de bermen en slootkanten die onderdeel uitmaken van dit bestek. In de looptijd van de uitvoering van het bestek kan dit veranderen. Als er toch een grotere kans op broedende grutto's is in het werkgebied, gelden deze aanvullende maatregelen:

Om de grutto's extra te beschermen zal deze soort actief gezocht worden door een vrijwilliger van de weidevogelwacht Schipluiden. Nesten van de grutto zullen worden gemarkeerd met een stok 5 meter voor en een stok 5 meter na het nest. De stokken worden geplaatst in de rijrichting van het maaiwerk. Bij het uitvoeren van maai-beheer wordt om het nest niet gemaaid (zie figuur 3). Totdat het nest niet meer in gebruik is (Paassen en Schrieken, 1998).

In geval van wijzigingen wordt de aannemer hiervan tijdig (minimaal twee weken voor aanvang van de maaironde) op de hoogte gesteld door de directie.

Figuur 3. Schematische weergave van de wijze waarop een gruttonest kan worden beschermd bij de uitvoering van maaiwerkzaamheden.

6. Omgang vrijgestelde soorten

De wet Natuurbescherming beschermt alle in het wild levende planten en dieren met een zogenaamde zorgplicht. Daarnaast geldt voor veel beschermde diersoorten een vrijstelling voor het uitvoeren van bestendig beheer en onderhoud. Voor deze beide soortgroepen is het werken volgens een gedragscode of met een ontheffing niet nodig. Wel geldt dat onnodige schade moet worden voorkomen.

De wijze waarop onnodige schade beperkt wordt is gebaseerd op de kennis van de ecologie van de betreffende soorten (zie literatuur verwijzingen). Daarnaast is het bestek zo geschreven dat maaiperioden overeenkomen met de voorkeursperioden uit de gedragscode.

Beschermde landgebonden kleine zoogdieren (bijvoorbeeld mollen en muizen)

Schade aan deze dieren is niet te voorkomen. Wel ondervinden deze diersoorten minder schade wanneer bij maaiwerk rekening wordt gehouden met bijvoorbeeld weidevogels.

Wanneer geen onnodige schade wordt toegebracht (zorgplicht) geldt voor deze soorten een vrijstelling.

Beschermde landgebonden grotere zoogdieren (Haas)

Schade (ook door verstoring) aan deze soorten is niet geheel te voorkomen. Op plekken waar de grootste kans is op aanwezigheid van deze soorten, is ook het voorkomen van weidevogels waarschijnlijk. Daarom wordt op deze percelen gemaaid met de veronderstelling dat weidevogels zullen voorkomen (categorie "grote kans op weidevogels"). De zoogdieren profiteren daarom van de maatregelen die worden genomen om weidevogels te beschermen (zie paragraaf 5 over weidevogels). Op die manier wordt voldaan aan de zorgplicht.

Amfibieën (Kikkers, Padden)

Maaierwerkzaamheden in en langs watergangen vinden plaats na de voortplantingstijd (februari tot juni) van deze dieren. Schade aan deze dieren is redelijkerwijs niet te voorkomen. Door geen onnodige schade toe te brengen wordt voldaan aan de zorgplicht.

Vissen

Schoningswerkzaamheden aan watergangen vinden plaats in de periode van 15 juli tot 1 november. Hierbij gaat de voorkeur uit naar de periode september / oktober. Dit is de periode tussen de voortplanting en de winterrust van deze dieren.

Het slootvuil (schoonsel) zal ten minste 48 op de slootkant blijven liggen. Alleen op plaatsen waar vegetatieve doelstellingen gelden, zal het slootvuil mogelijk eerder worden verwijderd.

7. Verantwoordelijken en adressen

Verantwoordelijke voor de uit te voeren activiteiten

Verantwoordelijk voor de uit te voeren werkzaamheden is de Gemeente Midden-Delfland. Directeur van de afdeling Beheer Openbare Ruimte van de Gemeente Midden-Delfland, de heer Peter van den Heuvel (gemandateerd door burgemeester en wethouders van de Gemeente Midden-Delfland), Anna van Raesfeltstraat 37, 2636HX Schipluiden, 015-380 4111.

Contactpersoon is de heer Michael Moerman, beleidsmedewerker groen, water en spelen bij de afdeling Beheer Openbare Ruimte, email: mmoerman@middendelfland.nl telefoon: 06-34349357.

Adressen

Uitvoerder werkzaamheden

Aannemersbedrijf xxxxxxxxxxxxxxxxxxxx

Adres

Opdrachtgever

College van burgemeester en wethouders van de Gemeente Midden-Delfland
Gemandateerd aan de directeur van Afdeling Beheer Openbare Werken: de heer Peter van den Heuvel

Bezoekadres:

Anna van Raesfeltstraat 37
2636HX Schipluiden

Postadres:

Postbus 1
2636ZG Schipluiden

7. Referenties

Literatuur

- Anoniem, 2019. Gedragscode wet Natuurbescherming voor waterschappen. Onderdeel Soortbescherming. Bestendig beheer en onderhoud. Unie van Waterschappen, Den Haag;
- Bezuijen, M. et al., 2003. Op zoek naar een nieuwe Wildredder. Wageningen Universiteit en Researchcentrum, Wageningen.
- Paassen, A. en Schrieken, S., 1998. Handboek Agrarisch Natuurbeheer. Landschapsbeheer Nederland, Utrecht.

Bijlage 1. Wijze van inventariseren in relatie tot de gedragscode

Geen uitvoerige inventarisatie

De gemeente Midden-Delfland heeft voor de uitvoering van dit werk geen flora en fauna inventarisaties laten uitvoeren. Het voorkomen van de soorten is gebaseerd op de gebrachte veldbezoeken en op basis van milieufactoren (zie ook hoofdstuk 3 paragraaf "Methode").

Eisen van gedragscode

De gedragscode stelt uiteraard eisen aan de wijze waarop beschermde soorten worden geïnventariseerd. Daarom is van de strenger beschermde soorten (dit zijn de soorten waar het in de gedragscode om gaat) een onderzoek gedaan naar de potentieel geschikte leefgebieden in combinatie met het voorkomen van de soort in de regio.

Broedvogels

Potentieel geschikte leefgebieden

Op basis van veldbezoeken zijn de delen van het projectgebied aangewezen die kunnen dienen als broedgebied voor vogels. Dit is in een geschiktheidskaart met drie categorieën weergegeven. De inschatting is gedaan op basis van biotoopfactoren.

Voorkomen in de omgeving

De vogelwerkgroep Midden-Delfland houdt al geruime tijd gegevens bij over het voorkomen van weidevogels. Deze gegevens kunnen gebruikt worden om de inschatting van geschikte gebieden te onderbouwen.

Conclusie

- Het projectgebied is verdeeld in drie categorieën op basis van geschiktheid van habitat;
 - Gegevens over het voorkomen in de omgeving dienen als onderbouwing bij deze keuze;
- De categorie van geschiktheid geeft aan welke maatregelen worden genomen ter bescherming (zie paragraaf 5, "Omgang beschermde soorten: vogels").

Bijlage 2. Onderbouwing voor het niet verplichten van een wildredder voor het vermijden van schade aan jonge grutto's

Bron: Bezuijen, M. et al., 2003. Op zoek naar een nieuwe Wildredder. Wageningen Universiteit en Researchcentrum, Wageningen.

De "traditionele" wildredder

De traditionele wildredder zoals wij die kennen is ontwikkeld eind jaren zeventig door de heer Horst (Horst, pers. med.). Deze wildredder bestaat uit een metalen balk, van ongeveer 1.70 meter lang, die aan de maaier wordt bevestigd. Aan deze balk zitten vijf stangen met een bel eraan. Deze bellen slepen door de nog te maaien strook gras en verjagen zo door het geluid en aanraking het wild dat zich hierin ophoudt. Er zijn ook versies met kettingen (in plaats van bellen) bekend. Ook zijn er types waarbij de balk met kettingen of bellen aan de tractor wordt bevestigd en zich dus vóór de maaier bevindt.

In Canada is een soortgelijk ontwerp ontwikkeld in de vorm van een "flushing bar". Enkele verschillen zijn onder andere dat de effectieve werkbreedte van deze redder ongeveer 3.60 meter is, en in plaats van stangen met bellen, kettingen worden gebruikt (*Internetbron 6*). De wildredder werkt in een beperkt aantal gevallen goed. Wilde eenden en hazen worden er effectief mee verjaagd. Het verjagen van reekalveren is niet duidelijk aangetoond (van Paassen, 1981). Deze bevindingen worden bevestigd door Canadees onderzoek. Hierin is een positief resultaat aangetoond voor het verjagen van eenden en fazanten van hun nest met behulp van een wildredder (flushing bar) (*Internetbron 7*). Deze wildredder is vooral bedoeld voor het verjagen van wild. De effectieve werksnelheid van dit apparaat is maximaal 15 km/ uur (Horst, pers. med.). Kanttekening hierbij is wel dat de effectiviteit van de wildredder met oplopende snelheid afneemt.

De kosten van de Nederlandse wildredder komen neer op ongeveer €100 (Horst, pers. med.). De kosten van de Canadese versie komen neer op €430 inclusief het montageklaar maken van het apparaat voor de tractor. De eigenlijke kosten van het apparaat alleen bedragen slechts €125 (*Internetbron 7*).

Enkele problemen van deze wildredder zijn onder andere dat de stangen of de kettingen door het gewas heen moeten. Het is dus zaak dat de stangen/ kettingen voldoende gewicht hebben om effectief te kunnen werken (*Internetbron 7*). Een ander probleem is de werkbreedte tijdens het maaien. De wildredder van Horst is ontwikkeld voor een maaier met een werkbreedte van twee meter. Bij montage aan de maaier wordt de werkbreedte van de maaier inclusief de wildredder dan ongeveer vier meter. Het probleem dat nu naar voren komt is dat de huidige maaimachines een werkbreedte tot zes meter hebben. Het zou dus betekenen dat de totale werkbreedte tijdens het maaien met een wildredder van zes meter, op twaalf meter zou komen. Dit is niet haalbaar, laat staan dat de wildredder zo lang is te maken (Horst, pers. med.). De Canadese versie is al een stuk breder en wordt over het algemeen gebruikt voor op de tractor (dus vóór de maaier) (*Internetbron 7*). Het wild moet dus vluchten voordat het overmaaid wordt, in tegenstelling tot de Nederlandse versie, die het wild meer tijd gunt om te vluchten aangezien die wildredder naast de maaier is gemonteerd.

Bijlage 3. Werkkaart wet Natuurbescherming

De werkkaart wet Natuurbescherming dient altijd op het werk aanwezig te zijn. De kaart bevat vereenvoudigde werkinstructies voor de omgang met planten en dieren.